

NÁVRH

Všeobecne záväzné nariadenie

O ZELENÍ A OCHRANE DREVÍN NA ÚZEMÍ OBCE ZOMBOR

Obec Zombor na základe samostatnej pôsobnosti podľa článku 68 Ústavy Slovenskej republiky a v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a doplnkov a podľa § 69 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších predpisov v y d á v a toto:

Všeobecne záväzné nariadenie

O zeleni a ochrane drevín na území obce Zombor

Čl.1

Predmet úpravy

Všeobecne záväzné nariadenie upravuje práva a povinnosti osôb pri ochrane zelene a drevín na území obce Zombor. Účelom tohto všeobecne záväzného nariadenia je stanoviť podmienky pre ochranu a zveľaďovanie zelene na území obce Zombor ako neoddeliteľnej súčasti životného prostredia.

Čl.2

Vymedzenie základných pojmov

Pre účely tohto VZN sa rozumie:

- a) Zeleň je súbor živých a neživých prvkov usporiadaných podľa estetických zásad do viacfunkčných kompozícií, ktoré utvárajú alebo dopĺňajú prostredie, pričom do zelene sa zahŕňajú aj spontánne vzniknuté porasty. Zeleň tvoria dreviny, byliny a trávy a ich spoločenstvá, vyvinuté na určitej ploche prírodným spôsobom, alebo zámerným, cieľavedomým založením a usmerňovaním človekom, prednostne plniace nehospodárne funkcie.
- b) Verejná zeleň je verejne prístupná zeleň na pozemkoch vo vlastníctve obce Zombor a zeleň na verejne prístupných priestranstvách.
- c) Súkromná zeleň je zeleň na pozemkoch vo vlastníctve fyzických osôb.
- d) Drevina je vytrvalá rastlina so zdrevnatenou stonkou.
- e) Strom je drevina s diferencovanou stonkou, v dolnej časti vytvárajúca priamy nerozkonárený kmeň, ktorý v hornej časti prechádza do rozkonárenej koruny, stromy sa vyznačujú sekundárnym hrubnutím stonky /kmeňa/.
- f) Ker je drevina s rozkonárenou stonkou spravidla už od bázy.
- g) Starostlivosť o zeleň je nepretržitý proces, ktorý vedie k zachovaniu a zlepšovaniu ekologických, estetických, a spoločenských funkcií zelene.
- h) Invázne druhy rastlín a drevín sú nepôvodné druhy, ktoré sa samovoľne šíria a vytláčajú pôvodné druhy z ich prirodzených biotopov a znižujú biologickú rozmanitosť
- ch) Verejná zeleň je zeleň podľa Čl. 2 ods. 1 písmeno b) nachádzajúca sa na nasledovných plochách v intraviláne obce:
 - upravené plochy na pozemkoch, ktorých vlastníkom je obec Zombor,
 - zeleň okolo obytných zariadení a rodinných domov,
 - zeleň pri občianskej a technickej vybavenosti,

- sprievodná zeleň komunikácií a chodníkov,
- sprievodná zeleň vodných plôch, poľných ciest,
- cirkevných zariadení,
- cintoríny,
- športové ihriska
- všetkých ostatných plochách, ktorých vlastníkom a nájomcom je obec Zombor

Čl.3 Starostlivosť o zeleň

1. Starostlivosť o zeleň sa skladá z evidencie zelene, tvorby zelene, údržby, ošetrovania a obnovy zelene, ochrany zelene, jej stanovišťa, biotopu a bezprostredného okolia prvkov zelene.
2. Vlastníci, resp. užívatelia zelene sú povinní najmä:
 - a) na plochách zelene vykonávať odborné záhradno-technické a záhradnícke činnosti pri zakladaní, ošetrovaní, udržiavaní, pestovaní a obnove všetkých prvkov a príslušenstiev zelene,
 - b) pri starostlivosti o plochy a prvky zelene dodržiavať časovo vymedzené odborné záhradnícke zásahy a činnosti pri udržiavaní, ošetrovaní, asanácii a obnove plôch zelene, vrátane starostlivosti o príslušenstvo plôch zelene,
 - c) zabezpečiť podmienky na optimálny rozvoj drevín a to:
 - zabezpečením priaznivých podmienok pri výsadbe drevín vhodnou prípravou stanovišťa na výsadbu,
 - kyprením, prihnojovaním, odburiňovaním a zalievaním pôdy,
 - starostlivosťou o koreňovú misu s cieľom zabezpečiť priepustnosť pôdneho povrchu,
 - vytváraním vhodného vývojového priestoru pre dreviny,
 - odborne realizovaným a cieleným rezom dreviny,
 - odstraňovaním odumretých častí drevín, ktoré ohrozujú stabilitu stromu a okolie,
 - vykonávaním nevyhnutných mechanických a biologických opatrení proti škodcom,
 - včasným ošetrovaním prípadného poranenia dreviny,
 - odborným inštalovaním stabilizačných nedeštruktívnych väzieb a viazaní koruny drevín, prednostne z nekovových materiálov.
3. Výrub drevín je možné uskutočniť iba v súlade s ustanoveniami zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších právnych predpisov (dôvodová správa).
4. Udržiavať plochy zelene /najmä dosádzanie rastlín/ je potrebné vykonávať v súlade so schválenými projektmi tak, aby bol ich ideový zámer zachovaný a dlhodobo formovaný.
5. Užívať a chrániť plochy zelene, aby nedochádzalo k ich poškodzovaniu a odstraňovaniu alebo k obmedzovaniu ich funkcií.
6. Udržiavať veľkosť a tvar zelene na svojom pozemku tak, aby nepresahovala do susediacich verejných priestranstiev .
7. Každý vlastník, užívateľ, správca pozemku so zeleňou a s ňou súvisiacich sadovníckych prvkov, vrátane ornej pôdy v zastavanom území obce, či už ide o fyzickú alebo právnickú osobu je povinný udržiavať pozemok v riadnom stave, zabezpečovať jej sústavnú údržbu a úpravy spôsobom, aby spĺňala kvalitatívne, funkčné a estetické požiadavky.
8. Povinnosťou osôb uvedených v článku 3 ods. 8 tohto VZN je predovšetkým :
 - a) zabezpečovať údržbu trávnik, odstraňovanie nečistôt, vyhrabávanie, prevzdušňovanie, obnoviť poškodené zelené plochy,
 - b) minimálne dvakrát do roka /v zastavanom území obce/ zabezpečiť vykosenie trávnik, resp. pri maximálnej výške **20 cm** bylinného porastu zabezpečiť jeho vykosenie,
 - c) pozemky udržiavať tak, aby neboli porastené burinou, nevzhľadné, prašné a neestetické.
 - d) odstraňovať mechanickým alebo chemickým spôsobom invázne druhy rastlín a drevín zo svojho pozemku a o pozemok sa starať takým spôsobom, aby zamedzil opätovnému šíreniu invázných druhov.
 - f) pokosenú trávu ako aj iné zhrabky zo zelene, konáre kríkov a stromov po reze, vyťaženu drevnú hmotu po výrube je správca alebo vlastník pozemku so zeleňou povinný odstrániť z hlavných ťahov obce do 24 hodín, z ostatnej zelene do 3 dní po vykonaní prác.
9. Ak vlastník, užívateľ, správca pozemku so zeleňou neudržiava pozemok v súlade s týmto nariadením, obec Zombor ho vyzve na zjednanie nápravy a na odstránenie nedostatkov v určenej lehote písomnou formou.

Čl.4 Ochrana zelene

1. Plochy zelene je potrebné chrániť. Je zakázané vykonávať zásahy a činnosti, ktorými sa obmedzujú funkcie, poškodzujú alebo odstraňujú plochy a prvky zelene na území obce.
2. Pri vykonávaní stavebnej, prevádzkovej alebo inej činnosti na plochách zelene a tiež na plochách majúcich spoločnú hranicu s plochami zelene alebo na plochách inak dotknutých týmito činnosťami, sú obstarávatelia (investori), stavebníci a fyzické alebo právnické osoby vykonávajúce tieto činnosti povinní:
 - a) predchádzať poškodeniu a ničeniu zelene a drevín,
 - b) nevyhnutné a povolené zásahy do zelene vykonávať odbornými záhradníckymi úkonmi so súhlasom vlastníka plôch zelene, resp. správcu zelene
 - c) po ukončení stavebnej alebo inej činnosti obnoviť poškodené alebo zničené plochy a prvky zelene,
 - d) po odkrytí koreňovej sústavy drevín, vykonať opatrenia zamedzujúce usychaniu koreňov (zakrytie, zaliatie).
3. Každý obyvateľ alebo návštevník obce, fyzická alebo právnická osoba pôsobiaca na území obce má povinnosť:
 - a) nevykonávať zásahy, ktoré poškodzujú alebo ničia zeleň, /napr. lámať konáre, poškodzovať stromy, kry a iné časti zelene/, svojvoľne zasahovať do drevín rezom či tvarovaním koruny bez súhlasu správcu zelene, resp. obce
 - b) poškodzovať nadzemné alebo podzemné časti okrasných rastlín a drevín, vrátane ich stanovišťa,
 - c) trhať kvety, plody a iné časti rastlín,
 - d) sánkovať sa a lyžovať na svahoch s vysadenými drevinami,
 - e) svojvoľne zakladať nové výsadby drevín, záhony kvetín, úžitkové záhradky alebo inak zaberat plochy zelene na verejných priestranstvách bez súhlasu obce, resp. správcu zelene
 - f) umiestňovať bez predchádzajúceho súhlasu vlastníka plôch zelene staveniskové zariadenia, skládky stavebných hmôt, predajné stánky, reklamné zariadenia,
 - g) znečisťovať plochy zelene akýmkoľvek odpadom,
 - h) ak pri stavebných prácach dôjde k poškodeniu živej zelene, stromu, alebo jeho koreňov, je dodávateľ stavebných prác povinný zabezpečiť okamžité odborné ošetrovanie, oznámiť túto skutočnosť správcovi zelene, alebo obce do troch dní a podľa jeho pokynov zabezpečiť náhradu za poškodenú zeleň,

Čl.5 Škody na zeleni a ich vysporiadanie

1. Pri zistení poškodenia plôch a prvkov verejnej zelene je potrebné oznámiť toto poškodenie Obecnému úradu v Zombore.
2. Do doby vydania opatrení po zistenom poškodení je vlastníkom, alebo užívateľom zelene povinný urobiť opatrenia zabraňujúce ďalším škodám.
3. Škodu, spôsobenú na zeleni, je povinný nahradiť každý, kto škodu spôsobil, bez ohľadu na to, či ju spôsobil fyzická alebo právnická osoba. Ak škodu spôsobil maloletý alebo mladistvá osoba, povinnosť nahradiť škodu vzniká jej zákonnému zástupcovi.
4. Za škody spôsobené zvieratami zodpovedajú ich majitelia alebo tí, ktorí majú zvieratá v opatere.

Čl. 6 Náhradná výsadba

1. Orgán ochrany prírody uloží žiadateľovi súhlas na výrub dreviny povinnosť, aby uskutočnil primeranú náhradnú výsadbu drevín na mieste vopred určenom a to na náklady žiadateľa.
2. Ak nemožno uložiť náhradnú výsadbu, môže orgán ochrany prírody uložiť finančnú náhradu vo výške spoločenskej hodnoty dreviny, ktorá bola vyrúbaná.
3. Finančná náhrada je príjmom rozpočtu obce (§ 48 ods. 1 zákona).

Čl.7

Porušenie nariadenia a sankcie

1. Priestupkom proti poriadku v správe je porušenie aj iných povinností než uvedených v § 21 až 45 zákona o priestupkoch, ak sú ustanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi, vrátane všeobecne záväzných nariadení obcí a všeobecne záväzných vyhlášok miestnych orgánov štátnej správy, ak sa takýmto konaním sťažuje plnenie úloh štátnej správy alebo obcí. Za tento priestupok možno uložiť pokutu do 33 eur.
2. Správneho deliktu sa dopustí právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, ak poruší nariadenie. Obec uloží pokutu za správne delikty do 6 638 eur.
3. Poškodením verejne zelene v zmysle tohto VZN sa fyzická osoba môže dopustiť priestupku alebo trestného činu podľa osobitných predpisov. Týmto VZN nie sú dotknuté povinnosti vyplývajúce z ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a jeho vykonávacích predpisov.
4. Kontrolu dodržiavania ustanovení tohto nariadenia vykonáva obec Zombor.

Čl.8

Záverečné ustanovenia

1. Týmto všeobecne záväzným nariadením nie sú dotknuté práva a povinnosti, vyplývajúce z iných právnych predpisov.
2. Všeobecne záväzné nariadenie č.0/2019 O zeleni a ochrane drevín na území obce Zombor bolo schválené Obecným zastupiteľstvom uznesením číslo/2019 zo dňa
3. Všeobecne záväzné nariadenie nadobúda účinnosť dňa

Marián Galo
starosta obce

Dôvodová správa

Navrhované VZN č. /2019 O zeleni a ochrane drevín na území obce Zombor, ktoré sú súčasťou verejnej zelene a starostlivosti o dreviny podľa § 48, odst. 1 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny je predkladané na základe zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, kde v § 69 odst.2 je uvedené:

„ Obec môže vydať všeobecne záväzné nariadenie, ktorým ustanoví podrobnosti o ochrane drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene.“

Ochrana drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene je komplexná činnosť zameraná na udržiavanie a zlepšovanie zdravotného stavu drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene a na odstránenie následkov ich poškodzovania. Je to hlavne ošetrovanie, odborné vykonanie rezu vetiev, vykonávanie mechanických a biologických opatrení proti škodcom a v nevyhnutných prípadoch asanácia drevín. Dokumentácia bola spracovaná podľa § 24 Vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Obsah dokumentu starostlivosti je uvedený v prílohe č. 28 citovanej vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR.

Podmienky výrubu zelene

1. Súhlas na výrub dreviny sa podľa zákona o ochrane prírody nevyžaduje:

a) na stromy s obvodom kmeňa do 40 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou a krovité porasty s výmerou do 10 m² (§ 47 ods. 4 písm. a) zákona o ochrane prírody).

- Územím s druhým alebo tretím stupňom ochrany môže byť chránená krajinná oblasť, národný park, chránený areál alebo chránený krajinný prvok, ochranné pásmo chráneného územia s druhým alebo tretím stupňom ochrany, ochranné pásmo chráneného stromu (§ 49 ods. 5 a 6 zákona o ochrane prírody).

- Podľa § 4 ods. 3 písm. f) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov obec pri výkone samosprávy zabezpečuje správu a údržbu verejnej zelene. Z uvedeného vyplýva, že:

- Súhlas na výrub drevín podľa § 47 ods. 5 zákona o ochrane prírody sa vyžaduje na tie dreviny rastúce ako súčasť verejnej zelene, na ktoré sa vzťahuje povinnosť obce zabezpečiť správu a údržbu verejnej zelene podľa § 4 ods. 3 písm. f) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

- Súhlas orgánu ochrany prírody na výrub dreviny sa vyžaduje na stromy o obvodom kmeňa do 40 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou a krovité porasty s výmerou do 10 m² vtedy, ak je drevina súčasťou verejnej zelene.

- Obec môže podľa § 69 ods. 2 zákona o ochrane prírody vydať Všeobecne záväzne nariadenie, ktorým ustanoví podrobnosti o ochrane drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene.

b) pri obnove produkčných ovocných drevín, ak sa výsadba nových ovocných drevín uskutoční do 6 mesiacov odo dňa výrubu (§ 47 ods. 4 písm. b) zákona o ochrane prírody).

- Ten, kto z tohto dôvodu drevinu vyrúba, je povinný túto skutočnosť písomne oznámiť a zároveň preukázať splnenie podmienok na výrub drevín orgánu ochrany prírody (obci) najneskôr do 5 dní od uskutočnenia výrubu (§ 47 ods. 6 zákona o ochrane prírody).

c) pri bezprostrednom ohrození zdravia alebo života človeka, alebo značnej škody na majetku (§ 47 ods. 4 písm. c) zákona o ochrane prírody).

d) ak oprávnenie alebo povinnosť výrubu vyplýva z osobitných predpisov (§ 47 ods. 4 písm. d) zákona o ochrane prírody).

- Obec rozhoduje o odstránení dreviny na základe písomnej žiadosti žiadateľa.

Žiadosť o vydanie súhlasu na výrub obsahuje náležitosti podľa § 17 ods. 7 vykonávacej vyhlášky.

- V prípade, že žiadosť neobsahuje predpísané náležitosti, postupuje obec v súlade s § 19 ods. 3 a § 29 ods. 1 správneho poriadku § 82 ods. 9 písm. c) zákona o ochrane prírody.

- Pri výrube drevín je majiteľom drevnej hmoty majiteľ pozemku, na ktorom drevina rástla (zákon č. 229/1991 Zb. v znení neskorších predpisov).

Vyvesený na úradnej tabuli obce dňa: 13.05.2019

Zverejnený na internetovej stránke obce dňa:

VZN schválené na rokovaní OZ dňa:

VZN vyhlásené vyvesením na úradnej tabuli obce dňa:

VZN vyhlásené zverejnením na internetovej stránke obce dňa:

VZN nadobúda účinnosť dňom: